on toruskid woi wõlwi alused 100 kunni 150 jalga pikkad, kust läbi nende õige surnu tubade wõi haudade sisse minnakse, kus wäga sant õhk on, mis tahab üsna hinge kinni panna. Et wäljast wärsket tuule õhku senna sisse ei pease ja sest suitsust, mis põlewa tule lontidest ehk küünalтest senna jääb, mis waatmas käijate käes olnud, saab see paha õhk weel suuremaks kaswatud.

Mis siis weel näha, kui senna surnute tupa woi paika tullakse. Seal ei ole mite ainult üksikud ega perekonnad woi sugu-wõsad, waid kõige linna rahwas, — kogu terwe rahwa sugu maetud. Ja mite paljad ega kõdund kondid, pole need surnu kehad seal, nõnda et ei wõi tunda, mis nägu naad elusalt olnud.

Ei mite, waid need heaste sisse balsamiritud Mumiid ehk wäga kalli rohtudega wõitud surnu kehad näitawad kõik nagu elus olewad, täiste nõnda, mis nägu naad muiste elusalt olnud, karja kaupa üksteise kõrwa reasse pandud; nagu soldateid kasarmis labade peal, nähakse neid igawesi magajaid mõlemil pool kõrwas, ridade wahel ruumid kui kapsa peenra wahed, kus läbi käia ja neid waadata wõib. Ehk küll surnude tuad suured ja kõrged, siiski wanad Mumiid, kui puu alud üks teise peale lautud, saawad need sagedaste surnutega nõnda täidetud, et käimise kohad nappilt kaks jalga laiad wahed jääwad.

Kui mite hästi ete waatlik ja tuli ka käes kül walge ei ole, on waene nende surnute labade wahel käia, ja peab ka julge inimene olema, sest wõib käies hõlpsaste

nende surnu kehade külge puutuda, kes palju juba tuhanded aastad seal puhkawad. Palju wõera maa rändajad käiwad neid ka seal waatmas. Egiptuse järel tulew sugu wõib kaua aega, mitu põlwe taha oma ees wanemid näha. Nemad ise on julged ja wõiwad surnute seltsis, kui elusa inimeste seas olla.

Kes wõib need tuhanded ja miljonid surnu kehad kõik tunda, mis naad muiste kõik olnud, ja kes need mitme sugused kuld, hõbe, siidi, pärlede ja kalli kiwidega ehted ka teinud, mis nende surnute külge armastuse mälestuseks pandud.

Need surnu majad on ka mitme kordsed: alamale maa sisse, on suuremad sugu ja rikkamad pandud, enamiste kõik wäga uhkeste ehitud, mis palju raha makswad; ja kõrgemal paikas, kus neid rohkem maetud ja ruumid enam täidetud, on waesewad ja alwemad sugu, kelle balsamirimine ka siiski palju maksnud. Ka need mitme sugused surnu ehted ja mälestuse tähed, on kalli rohtudega sisse wõitud, et naad ei kõdane.

Joosep, kes Egiptuse maalt Kanaani maale toodi, oli balsamiritud. Ja ennemuiste oli balsamirimine parem kui nüüd, mil see tarkus nende käest wähemaks jäänd. Et nüüd surnukehad näutumaks lähwad ja wahest ka mädanema wõi kõdanema hakkawad, maetakse surnuid ka sagedaste mulda, mis see algmisest seatud wiis on, nõnda kuida Abeli kehaga tehtud sai.

Eesti Vaa rahwa Kalender 1873, lk. 29